

Frugttræer for derved at skaffe sig et større Udbytte end hidtil. Nogle Steder er det sket i en saadan Udstrækning, at indtil Halvdelen af Jordlodden er blevet tilplantet med Frugttræer. Jeg kan tilføje, at hvor saadanne Husmandsbrug ligger i umiddelbar Nærhed af en Købstad, er det indlysende, at Dyrkningen af almindelige Havesager, som kan afhændes paa Byens Torv, tidt vil være en overordentlig lønnende Forretning. Jeg vil altsaa gerne ved min Omtale af dette Forhold fremkalde en Udtalelse fra den højtærede Minister om, at naar der her staaer nævnt et almindeligt Jordbrug med den dertil fornødne Besætning, skal det ikke forstaas i en saadan snærende Forstand, at man derved skal kunne forhindre Udvikling og Fremskridt i disse Brugs Driftsformer, thi det vilde være urigtigt. Jeg ved et bestemt Tilfælde, hvor Odense Amtsraadskrede's Kommission stod overfor det Forhold, at en Køber af et Statshusmandsbrug allerede før Overtagelsen havde faaet Sælgerens Tilladelse til i stor Udstrækning at fortsætte den Tilplantning af Jordlodden med Frugttræer, som Sælgeren havde paabegyndt. Da Sagen kom til at foreligge for Kommissionen, var omtrent $\frac{1}{3}$ af Arealet tilplantet med Frugttræer. Resultatet var, at den paagældende, der erklærede det for en Nødvendighed at anskaffe en Hest, for at han kunde befordre sine Produkter til Købstadens Marked, hævdede, at han kun vilde forpligte sig til at holde 1 Ko, og at vi ikke maatte paaregne, at han vilde holde en lige saa stor Svinebesætning som paa et almindeligt Landbrug af samme Størrelse, og dette gjorde, at der indenfor Kommissionen viste sig Meningsforskel med Hensyn til, om den paagældende Ejendom kunde opretholdes som Statshusmandsland, og det viste sig, at der var et Mindretal indenfor Kommissionen, der hævdede den Opfattelse, at da den paagældende ikke vilde erklære sig villig til at holde den Kreaturbesætning, som man ellers almindelig fandt paa saadanne Ejendomme, maatte han ikke beholde Statslaanet indstaaende. Vi sendte Sagen ind med en Flertals- og en Mindretalsindstilling, og Ministeriet gav Mindretalsindstillingen Medhold, og den paagældende blev som Følge deraf forpligtet til at udbetale sit Statslaan. Det forekommer mig, at denne Afgørelse ikke er rigtig, og det er derfor, jeg gerne med disse Ord vil fremkalde en Udtalelse fra den højtærede Minister om, at fordi en Statshusmand omlægger sin

Drift paa en fordelagtigere Maade end den sædvanlige — det være nu ved Frugtavl, Dyrkning af Handelsplanter i Almindelighed eller Frøavl o. s. v. — og som Følge deraf ikke kan se sin Fordel ved at holde en lige saa stor Kreaturbesætning som tidligere, skal dette ikke være afgørende med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt han kan beholde sit Statslaan eller ikke, og om, hvorvidt det eventuelt, naar Ejendommen sælges, skal kunne gaa over paa en ny Ejer. Naar blot den Driftsform, der anvendes, er af en saadan Beskaffenhed, at Pengenes Sikkerhed for Staten er lige saa god som tidligere, synes det mig, at det vilde være ubilligt at kræve, at Manden, fordi han søger at faa det størst mulige Udbytte ud af sit Brug, ikke skulde kunne vedblive at nyde godt af Lovens Begunstigelser. Jeg haaber derfor, at den Opfattelse, jeg her har gjort gældende, ogsaa er Ministerens, og at naar man ikke har foretaget nogen Forandring i Affattelsen, er det, fordi det altid kan være noget vanskeligt at faa noget saadant præciseret. Jeg haaber altsaa, at Anvendelsen af Udtrykket „almindeligt Jordbrug“ forstaas med den størst mulige Rummelighed, saa at man har Lov til at følge med i Udviklingen eller være Foregangsmand, om man vil, paa sin Egn og dog kan vedblive at bevare Lovens Begunstigelser.

Jacob Christensen: Ved Finanslovens første Behandling tillod jeg mig at forespørge den højtærede Landbrugsminister, om det Rygte talte sandt, der gik ud paa, at den væsentligste Ændring, der vilde blive foreslaaet ved den forestaaende Revision af Husmandsloven, vilde blive en Forhøjelse af Renten. Den højtærede Landbrugsminister svarede derpaa, at dette ikke vilde blive den eneste Ændring, men at der vilde komme mange andre gode Ændringer i det Lovforslag, som Ministeren vilde fremsætte. Jeg indrømmer, at det Lovforslag, vi nu har til Behandling, foruden Renteforhøjelsen indeholder Bestemmelser, som jeg kan hilse med Tilfredshed. Bestemmelsen i § 7 om den udvidede Laanegrænse er saaledes efter min Mening et Fremskridt, men det kan ikke nægtes, som det allerede er fremført af det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og det ærede Medlem fra Ruds-Vedby (Svendsen), at denne Bestemmelse ogsaa i nogen Grad kan have en uheldig Indflydelse overfor Laantagerne, fordi man samtidig opretholder Kravet om, at de skal eje $\frac{1}{10}$ af Beløbet. Det ærede Medlem fra Ruds-Vedby